

LA REALITAT INABASTABLE

JOAN ELIES ADELL. *Un mateix cel*. 7 i Mig editorial. Benicull de Xúquer. 2000

Amb “Un mateix cel” Joan Elies Adell va guanyar el III Premi de Poesia Jaume Bru i Vidal – Camp de Morvedre a Sagunt. El llibre comença amb un poema, “Paper en blanc”, que és tota una declaració de principis d’allò que serà el poemari, el poeta expressa la humilitat de la seva missió, no vol escriure cap història “*sinó retenir unes poques paraules /(...)/ escriure una frase exacta/ que no es deixe filtrar per la llum*”. Encara que en ocasions preferiria callar, “*sovint voldria mossegar-me/ la llengua*”, ja que les paraules de vegades només serveixen per a expressar la ximplesa humana, tot i que al mateix temps les paraules són importants perquè darrere hi ha el ser humà.

Aquest desig de retenir només unes poques paraules d’escriure només una frase exacta naix com a conseqüència de la impossibilitat d’abastar tota la infinitud de la realitat: “*Mi reconec en la humiliació/ de la infinitud*”, d’expressar el seu desig que és insignificant davant la infinitud de la immensitat de l’univers.

El poeta, però, en principi no es resigna a aquesta situació i manifesta una actitud rebel: “*Seré rebel com un rellotge vulnerable/ que es buida de corda el temps necessari./ Fins l’últim gargot de la utopia.*” Però finalment considera que les seves ambicions d’abastar el món amb una vista aèria que abraçara “*la totalitat de les veus*” és una pretensió innocent, i ara es conforma només amb mirar al cel que comparteix amb altres sers humans que pateixen injustícies.

Aquest món injust que comparteix “*un mateix cel*” amb el poeta és present en molts dels poemes del llibre, en “Migrants” expressa la presència d’un marroquí amb qui ha establert una bona relació malgrat les dificultats de comunicació, i manifesta la seva frustració per no poder explicar la seva història: “*Sóc incapaç/ de representar-lo, no puc dir-lo/ sencer, amb tots els seus somnis,/ les seues passions*”; aquesta presència dels migrants és fa present també a “Veus en off”, “La mar” i “Camí tallat”, on expressa la soledat i la por sota la lluna. A “Frontera d’Aram” manifesta el drama dels països sotmesos i la ceguesa d’Occident davant d’aquest fet, i a “Signe de colonització” el poeta es mostra crític amb la civilització occidental que vol catalogar-ho tot des del seu punt de vista i propugna que cal aprendre a mirar amb els ulls de l’altre: “*Qui no mira amb els ulls/ de l’altre no els sent*”, ja que compartir la mirada amb l’altre ens fa més solidaris, escriu a “La mirada justa”. Cal, en definitiva, fugir “*de la mirada única que ara mateix/ sembla tot un signe de distinció*”(“Exploració del territori”) i fixar-se amb la diversitat de mirades: “*Feia temps que ningú no em mirava/ amb uns ulls tan bonics*” (“L’única navegació”).

El llibre acaba amb el poema titulat “La mirada de Ulisses” en el qual el poeta expressa els dubtes d’assolir el coneixement només amb els ulls, i manifesta el seu desig de donar-li forma al caos, per això encara que “*Ítaca és la fi del viatge*”, “*el viatge continua*”, i Joan Elies Adell ve a reafirmar amb aquest llibre que és un dels joves poetes valencians més interessants.

Josep Manuel San Abdón